Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U101546

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Ольга Валеріївна
2. Shevchenko Olha V.

Кваліфікація: к. е. н., 08.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.05

Назва наукової спеціальності: Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-04-2021

Спеціальність за освітою: економічна теорія

Місце роботи здобувача: Національний інститут стратегічних досліджень

Код за ЄДРПОУ: 14282798

Місцезнаходження: вул. Пирогова, 7-а, м. Київ, 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Секретаріат президента України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 44.052.03

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"

Код за ЄДРПОУ: 02071100

Місцезнаходження: Першотравневий проспект, буд. 24, м. Полтава, Полтавський р-н., Полтавська обл., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний інститут стратегічних досліджень

Код за ЄДРПОУ: 14282798

Місцезнаходження: вул. Пирогова, 7-а, м. Київ, 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Секретаріат президента України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик:

Тема дисертації:

1. Стратегічне регулюваня диспропорцій соціально-економічного розвитку регіонвУкраїни
2. Strategic regulation of social and economic development disparities in regions of Ukraine.

Реферат/анотація:

1. Шевченко О. В. Стратегічне регулювання диспропорцій соціально-економічного розвитку регіонів України. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. – Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, 2021. У дисертації сформовано теоретичні засади розкриття диспропорційного розвитку регіонів, що складаються з вивчення понять відмінності соціально-економічного розвитку регіонів, диспропорційності, оцінювання й регулювання диспропорцій. Обґрунтовано необхідність використовувати поняття стратегічного регулювання диспропорцій та переходу від детермінуючої парадигми подолання диспропорцій до парадигми їх регулювання. Запропоновано синергетично-діяльнісний підхід до стратегічного регулювання диспропорцій. Для обрахунку рівнів диспропорцій розвитку регіону розраховано коефіцієнти варіації за регіонами за

сферами життєдіяльності в 2007–2017 рр. Здійснено просторово-динамічне оцінювання диспропорцій кластерних угруповань регіонів у різних сферах життєдіяльності. Розроблено аналітико-методичний інструментарій для визначення впливу динамічних факторів на диспропорції розвитку регіонів, який включає кластерний і факторний аналіз показників впливу на диспропорції. Сформовано інформаційно-аналітичне забезпечення для інтерпретації показників диспропорцій розвитку регіонів методом нечіткої логіки для формування залежностей між каталізаторами/уповільнювачами диспропорцій та рівнем диспропорцій; визначено діапазони змін каталізаторів/уповільнювачів та інтегрального рівня диспропорцій, правила нечіткого логічного виводу для опису зв'язків між факторами й рівнем диспропорцій. Визначено способи вимірювання ефективності регулювання диспропорцій. Використано когнітивно-імітаційну модель для передбачення динаміки диспропорцій; побудовано модель системної динаміки для регулювання диспропорцій. Визначено сценарії помірного, посиленого, шокового впливу та базовий для регулювання диспропорцій. Розроблено механізм стратегічного регулювання диспропорцій. Надано низку рекомендацій щодо впливу на диспропорції, серед яких чільне місце належить стратегічному плануванню, бюджетному плануванню та регулюванню інвестиційної діяльності.

2. Shevchenko O. V. Strategic regulation of social and economic development disparities in regions of Ukraine. - Qualifying scientific work on the rights of a manuscript. The dissertation for a scientific degree of a doctor of economic sciences in a specialty 08.00.05 – development of productive forces and regional economy. – National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic», Poltava city, 2021. The dissertation provides proposals how to form a theoretical and methodological basis, methodological tools and practical recommendations for strategic regulation of disparities in social and economic development of regions. It suggests how to apply consequences of mentioned regulation and how to make them dimensional, ordered and regulated. Scientific bases for formation of system and concept of strategic regulation of disparities are developed. It is shown that regulation of disparities is based on the need to combine state regulation, local self-government and market self-regulation, which makes it necessary to account interests of all stakeholders. Important role of state regulation is proved and principles for mechanism of disparities regulation are formed. Methods and functions of strategic regulation of disparities are formulated. It is proposed to use the Pareto-optimum, results of local self-government and territorial organization authority reforms and P. Samuelson's optimality criterion for forming the methodology for disparities regulation. Methodological synergetic-activity approach to strategic regulation of disparities is proposed. New concept of strategic regulation of disparities is created and it is based on changing the leading paradigm from overcoming disparities to their regulation. Analytical and methodological support for assessing the effectiveness of strategic regulation of disparities in regional development is formulated and it is based on analysis of regulatory and legal support for the regulation of disparities, measuring changes in disparities, formation of tools for assessing effectiveness of regulation and development of recommendations for effective mechanisms. It is proposed to apply scientific and methodological tools for assessing disparities which are based on diagnosis of disparities in general economic, demographic, structural, social and economic, foreign economic, natural-ecological and industrial spheres. On this basis, a system of indicators was created. The system evaluates internal regional disparities by comparing certain quantitative parameters that characterize availability and application of the initial region capacities. To evaluate the current level of developmental disparities in the region, it is proposed to use variation coefficients, which account life sphere in certain regions during 2007-2017. Analytical and methodological tools for determining the influence of dynamic factors on disparities have been developed. They encompass cluster and factor analysis of disparities effects, which allowed identifying catalysts and retarders of disparities and forming a set of indicators for disparities according to the nature of influence (stimulator / destimulator). In all regions, integrated indicators of disparities levels were calculated and the regions were ranked according to disparity' levels; clusters of regions according to disparities levels were determined. Using fuzzy logic method for formation of dependences between catalysts / retarders of disparities and level of disparities, information-analytical support for interpretation of disparity indices is composed; the ranges of catalyst / retarder changes and the integrated level of disparities and the rules of fuzzy inference describing relationships between factors and determining level of disparities are defined. Regions are grouped according to fuzzy modeling the influence of catalysts and

retarders on the level of disparities, which will allow prediction of their level. Practical bases for system of disparities regulating modes and types of disparities regulation and ways of measuring the efficiency of their regulation are created. Cognitive-simulation model for predicting the dynamics of disparities is worked out. Relationships between factors determining dynamics and indicators of disparities which account cause-and-effect relationships of exogenous and endogenous disparities determinants are defined. Model for system dynamics regulating disparities is constructed. Scenario approach based on the cognitive-imitation model for regulation of disparities of regions' development is used and scenarios of moderate, strengthened and shock influence, as well as basic scenario are formed. It is established that the scenarios of regulation of regional development disparities are based on preconditions: disparities are an objective factor and it is regulated, and types of strategies of disparities regulation are based on their combination.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Варналій Захарій Степанович

2. Varnalii Zakharii S.

Кваліфікація: д. е. н., 08.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Варналій Захарій Степанович

2. Varnalii Zakharii S.

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сторонянська Ірина Зеновіївна

2. Storonyanska Iryna Zenoviyivna

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубіщев Віктор Петрович

2. Dubishchev Victor P.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьминчук Наталія Валеріївна
2. Kuzmynchuk Natalia Valeriivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Химинець Волидимир Васильович
2. Khymynets Volodymyr Vasylevych

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жаліло Ярослав Анатолійович
2. Zhalilo Yaroslav Anatoliiavych

Кваліфікація: д. е. н., к.е.н., 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Собкевич Оксана Володимирівна
2. Sobkevych Oksana

Кваліфікація: д. е. н., 21.04.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Онищенко Володимир Олександрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Онищенко Володимир Олександрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.